

Évközi 21. vasárnap

Lk 13,22–30

„Kevesen vannak, akik üdvözülnek?”

Lukács a mai Evangéliumban különböző témákat gyűjtött egybe, kérdéstöredékeket a Jézus környezetében élő tanítványok emlékezetéből. Ezek a kérdések és válaszok nem az eredeti helyszínen és időben hangzottak el, hiszen jelentőségük az evangélium megírásakor túlnőtt az egyszeri esemény különlegességén. Jézus válszainak emléke új jelentőséget nyert a tanítványok emlékezetében és Lukács írásaiban is. A 23. versben az aggódo ember kérdez az üdvösségről. A „Kevesen vannak?” érdeklődése mögött személyes aggodalom húzódik meg. Az igazi kérdés inkább ez: „Én üdvözülök-e?” Jézus erre válaszol. Kiderül, hogy az üdvösség nem végeredmény, hanem út. A jó tanács pedig így hangzik: „Igyekeztek a szűk kapun bejutni!” De ez a jó tanács csak bevezet egy másik példázatot, amelyben központi probléma a házba való bejutás. Ennek a kulcsa, vajon megismer-e a ház ura? Vagyis ránk ismer-e az Isten? Ehhez nem elegendő a felületes találkozás, hanem szükséges az Istennel való találkozás nyomán született nagy döntés. Akkora és olyan jelentőségű, mint amelyet Ábrahám, Izsák és Jákob tett. Jézus azok elé, akik a pátriárkáktól való vérségi leszármazással kérkedtek, a pátriárkák Isten-élményét és üdvösséget előkészítő döntéseit állította. Ábrahám nem kérdezte, kevesen vannak-e, akik elhiszik Isten ígéreteit, hanem rátette az életét.

Az evangéliumban fölvetett kép némileg módosult az üdvösség elvesztésének veszélyére építő középkori bűnbánati prédikációk hatására. Amire Jézus nem válaszolt, arra válaszoltak a prédikátorok: kevesen üdvözülnek, csak a kiválasztottak üdvözülnek. A veszély illusztrálására élénk képekben festették le a kárhozottak pusztulását, akik „úgy hullanak a pokolba, mint őszel a legyek.” Ezek a prédikátorok megfedkeztek arról, hogy Jézus azért jött, hogy meghalljon a bűnösökért. Sőt arról is megfedkeztek, hogy az evangélium nem az ítélet tényéről akar részleteket közölni, hanem a téma kapcsán útravaló jó tanácsokat akart adni. Tanácsokat az életre vezető emberi magatartásról. Az emberek többsége a gyengébb ellenállás irányába sodródik, a széles utat választja, azt az életet, amelyet törvény nem korlátozza. A lukácsi történet pár-

huzama is megtalálható a Máté-evangélium 7. fejezetének 13. versében, ahol ugyanez a mondat kifejezetten jó tanácsként, és nem fenyegetésként hangzik el.

A Jézus-ismeretnek is szimbolikus jelentése van a történetben. Ez az üzenet nem elméleti tanítás csupán, hanem a gyakorlati életet formáló szemlélet és tevékenység. Isten a tettekről ismeri fel az övéit. Nevezhetünk valakit fizikai, vérségi alapon valakinek a gyermekének. De egy jeles költő, művész kapcsán az embereket mindig az érdekli, vajon a fia méltó volt-e az apjához. Képes volt-e hasonló teljesítményekre, vagy csupán édesapja nevét viselte.

Lukács evangéliumát pogány keresztényeknek szánta, ezért a mai evangéliumi szakaszt inkább pasztorációs indíttatású beszédnek, és nem fenyegető kijelentésnek tekintjük. A pogány közösségek nagy megértést tanúsítottak környezetük erkölcsi visszásságai-val szemben. Sőt olykor maguk is elfogadták azok helytelen etikai szemléletmódját. Pálnak sokat kell küzdenie azért, hogy ez a magatartás megváltozzon. Talán Lukács emlékeit ezek a konfliktusok is segítettek felidézni, és ez a hagyomány ebben az összefüggésben új jelentőséget nyert. És azóta is megmarad az Egyház tagjainak számára értékkövető jó tanácsnak, amelyet nekünk is napról napra újra át kell gondolni, hogy megtaláljuk a helyes döntések szűk ösvényét.

A szűk kapun bemenők imája

Hálát adunk neked, Istenünk, hogy a te Városod kapuit nem zárják be sem éjjel sem nappal! Áldott vagy te, akinek menyegzős vacsorájára a Föld minden népe hivatalos. Áldunk téged, hogy a te menyegződ nem étel és ital bősége, hanem öröm a Szentlélekben! Aldalak téged, mert te vagy az első és az utolsó, az élő, aki átöleled a mindenséget! Hadd lakjam a te házádban életem minden napján! Amen.